

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Фінанси»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 015 Професійна освіта
Освітня програма «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»
Рік навчання 3, семестр 6
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська

Лектор дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка дисципліни в
eLearn

к.е.н., доцент Лобунець Тетяна Валеріїна
+38 097-440-50-01
Tania_vl@ukr.net
<https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=5079>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Освітній компонент «Фінанси» є вибіркоким (цикл загальної підготовки). Мета викладання навчальної дисципліни полягає в отриманні студентами фундаментальних теоретичних і практичних знань щодо організації державної фінансової політики, особливостей формування, перерозподілу та використання національного багатства, специфіки функціонування та ролі в економіці країни фінансово-кредитної та податкової систем.

У результаті вивчення освітнього компоненту здобувачі вищої освіти оволодіють такими компетентностями:

інтегральна компетентність (ІК):

✓ здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки та інших наук, пов'язаних із сферами виробництва і переробки продуктів сільськогосподарства та харчовими технологіями і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, планувати, організовувати, контролювати, координувати роботу та вмотивовувати членів колективу.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 10. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.

СК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.

СК 12. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в галузі.

СК 14. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) в галузях, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також основи фундаментальних і прикладних наук, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПР 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузей, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПР 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.

ПР 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПР 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПР 23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.

ПР 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях сфер, пов'язаних із аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінюван ня
Змістовий модуль 1.				
Теоретичні основи формування тарозвитку фінансів				
Тема 1. Економічна природа і сутність фінансів	3/3	Розуміти предмет фінансів, історію їх розвитку. Знати завдання фінансів, їх функції, призначення та роль в умовах ринку.	Виконання і здача практичної, самостійної роботи, виконанням завдань в Elearn	ПЗ – 3 балів СР – 2 балів
Тема 2. Сутність та структура фінансових ресурсів	4/4	Знати поняття фінансових ресурсів, їх структуру та джерела формування. Визначати ефективність використання фінансових ресурсів.	Виконання і здача практичної, самостійної роботи, виконанням завдань в Elearn	ПЗ – 3 балів СР – 3 балів
Тема 3. Основні елементи фінансової політики	3/3	Розуміти сутність та завдання фінансової політики, її основні елементи та види, принципи фінансової політики в умовах регулювання економіки.	Виконання і здача практичної, самостійної роботи, виконанням завдань в Elearn	ПЗ – 3 балів СР – 2 балів
Тема 4. Фінансовий ринок та його інфраструктура	3/3	Визначати сутність фінансового ринку та його функції. Знати основні показники фінансового ринку, структуру та його учасників.	Виконання і здача практичної, самостійної роботи, виконанням завдань в Elearn	ПЗ – 3 балів СР – 3 балів
Тема 5. Фінансова система України	4/4	Розуміти сутність фінансової системи України. Знати основні функції Мінфіну, НБУ, ДПС, фондової біржі та НКЦПФР. Управління фінансовою системою в умовах ринкової економіки.	Виконання і здача практичної, самостійної роботи, виконанням завдань в Elearn	ПЗ – 3 балів СР – 3 балів
Тема 6. Бюджетна система та її структура	4/4	Розуміти процес становлення і розвитку бюджетної системи, функції, принципи побудови та призначення бюджету. Розрізняти бюджетні ресурси держави, розуміти	Виконання і здача практичної, самостійної роботи, виконанням завдань в Elearn	ПЗ – 3 балів СР – 3 балів

		етапи їх планування і прогнозування. Знати бюджетний устрій та бюджетну класифікацію, особливості бюджетного процесу в Україні.		
Тема 7. Сутність та структура державного бюджету	4/4	Знати призначення бюджету держави. Розуміти поняття та економічний зміст державних доходів, їх структуру та джерела формування. Знати склад державних видатків, їх класифікацію, методи фінансового контролю за цільовим та ефективним використанням бюджетних асигнувань.	Виконання і здача практичної, самостійної роботи, виконанням завдань в Elearn	ПЗ – 3 балів СР – 3 балів
Змістовий модуль 2.				
Фінансово-кредитна і податкова система та її роль в економіці держави				
Тема 8. Державний кредит та державний борг	4/4	Знати сутність, функції та форми державного кредиту, класифікацію державних позик і джерела їх погашення. Розуміти причини виникнення державного боргу і особливості його обслуговування.	Виконання і здача практичної, самостійної роботи, виконанням завдань в Elearn	ПЗ – 3 балів СР – 3 балів
Тема 9. Цінні папери як інструмент фінансів держави	4/4	Розуміти сутність та види цінних паперів (ЦП), ринки ЦП, інвестиційні інститути. Знати сутність акцій, їх види та вартість, порядок нарахування дивідендів. Розуміти поняття облігацій та їх види, дохідність облігацій, інші види ЦП.	Виконання і здача практичної, самостійної роботи, виконанням завдань в Elearn	ПЗ – 3 балів СР – 3 балів
Тема 10. Податкова система та принципи оподаткування	4/4	Розуміти сутність та призначення податків, їх основні види податків та механізм обчислення, функції податків. Знати податкову політику та її напрями. Розрізняти прямі і непрямі податки, інші види податків і зборів.	Виконання і здача практичної, самостійної роботи, виконанням завдань в Elearn	ПЗ – 3 балів СР – 3 балів
Тема 11. Управління фінансами підприємства	4/4	Знати поняття та мету управління фінансами підприємства, суб'єкти та предмет управління. Розуміти сутність фінансового менеджменту, його функції та інформаційне забезпечення.	Виконання і здача практичної, самостійної роботи, виконанням завдань в Elearn	ПЗ – 3 балів СР – 3 балів
Тема 12. Сутність міжнародних фінансів	4/4	Розуміти сутність і призначення міжнародних фінансів. Розрізняти міжнародні фінансові організації і міжнародні фінансові інституції. Аналізувати міжнародний фінансовий ринок.	Виконання і здача практичної, самостійної роботи, виконанням завдань в Elearn	ПЗ – 3 балів СР – 3 балів
Всього за семестр				70
Екзамен				30

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Наукові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	не зараховано
0-59	незадовільно	

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ**– основні:**

1. Азаренкова Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М. Фінанси підприємств: навч. посібн. Київ: Знання-Прес, 2012. 299 с.
2. Бурик А. Ф. Планування діяльності підприємства : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2013. 260 с.
3. Венгер В. В. Фінанси: навч. пос. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 432 с.
4. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV: за станом на 15.01.2012 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 12.05.2023)
5. Гриньова В. М. Фінанси підприємств: навч. посібник. Київ: Інжек, 2011. 471 с.
6. Карпунь І. Н. Санація підприємств : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2015. 448 с.
7. Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 485 с.
8. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств : підручник. Київ : ЦУЛ, 2013. 504 с.
9. Петрович Й. М., Прокопишин-Рашкевич Л. М. Економіка і фінанси підприємства: навч. посіб. Львів: Магнолія 2006, 2014. 408 с.
10. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI: на 01.01.2012 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 12.05.2023)
11. Суліма Н.М. Степасюк Л.М., Величко О.В. Економіка і фінанси підприємства: Підручник. Київ: «ЦП «КОМПРИНТ»», 2015. 466 с.
12. Фінанси підприємств: Навчальний посібник. Херсон: Олді – плюс, 2011. 477с.
13. Фінанси підприємств: Підручник за наук. ред. проф. А.М.Поддєрьогіна. Київ: КНЕУ, 2009. 552 с.
14. Ярошевич Н.Б., Кондрат І.Ю., Ливдар М.В. Фінанси: Навчальний посібник. Львів: Видавництво «Простір-М», 2018. 298с.

– допоміжні:

1. Гиль О. О. Економіка та організація діяльності об'єднань підприємств : навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2015. 248 с.
2. Закон України “Про інвестиційну діяльність” URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>. (дата звернення: 12.05.2023)

3. Закон України “Про цінні папери та фондовий ринок” URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3480-15> (дата звернення: 12.05.2023)
4. Закон України «Про акціонерні товариства» URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/514-17> (дата звернення: 12.05.2023)
5. Закон України «Про банки і банківську діяльність» URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення: 12.10.2023)
6. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 16.01.2000 р. № 723/97-вр URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 12.05.2023)
7. Ковтун О. І. Стратегія підприємства : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2014. 680 с.
8. Онисько С.М. Фінансова санація та банкрутство підприємств: підручник. Львів: Магнолія 2006, 2008. 264с.
9. Стасюк Г.А. Фінанси: навчальний посібник. Херсон: Олді -плюс, 2011. 477с.
10. Шарко М. В., Мешкова-Кравченко Н. В., Радкевич О. М. Економіка підприємства : навч. посіб. Херсон : Олді-плюс, 2014. 436 с.
11. Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства. Київ: Ліра-К, 2014. 268 с.
12. Яркіна Н. М. Економіка підприємства : навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2015. 498 с.

Інформаційні ресурси

1. Веб – портал Державної фіскальна служба України URL: www.sta.gov.ua (дата звернення: 12.05.2023)
2. Веб – портал Кабінету міністрів України URL: www.kmu.gov.ua (дата звернення: 12.05.2023)
3. Веб – портал Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг URL: www.nfp.gov.ua (дата звернення: 12.10.2023)
4. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: www.rada.gov.ua (дата звернення: 12.05.2023)
5. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України URL: www.dkrs.gov.ua (дата звернення: 12.05.2023)
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: www.minfin.gov.ua (дата звернення: 12.05.2023)
7. Офіційний сайт Національне агентство України з питань державної служби URL: www.guds.gov.ua (дата звернення: 12.05.2023)
8. Сайт НБУ URL: www.bank.gov.ua (дата звернення: 12.05.2023)
9. Сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку URL: www.nssmc.gov.ua (дата звернення: 12.05.2023)
10. Офіційний сайт Рахункової палати України URL: www.ac-rada.gov.ua (дата звернення: 12.05.2023)